

Väljaandja:
Akti liik:
Teksti liik:
Redaktsiooni jõustumise kp:
Redaktsiooni kehtivuse lõpp:
Avaldamismärge:

Riigikogu
seadus
terviktekst
12.06.2021
Hetkel kehtiv
RT I, 02.06.2021, 13

Riigikontrolli seadus

Vastu võetud 29.01.2002

[RT I 2002, 21, 117](#)

jõustumine 04.03.2002

Muudetud järgmiste aktidega

Vastuvõtmine	Avaldamine	Jõustumine
12.06.2002	RT I 2002, 57, 356	01.08.2002
29.01.2003	RT I 2003, 21, 121	15.03.2003
17.12.2003	RT I 2003, 88, 588	01.01.2004
18.12.2003	RT I 2003, 90, 601	01.01.2008
11.05.2005	RT I 2005, 32, 235	01.01.2006
11.10.2006	RT I 2006, 48, 357	18.11.2006
25.01.2007	RT I 2007, 16, 77	01.01.2008
13.12.2007	RT I 2008, 1, 5	14.01.2008
18.02.2009	RT I 2009, 15, 94	10.03.2009, kohaldatakse isikule, kelle suhtes jõustub süüdimõistev kohtuotsus pärast seaduse jõustumist.
16.12.2009	RT I 2010, 1, 2	jõustub Riigikogu XII koosseisu volituste alguspäeval; jõustumisaeg muudetud 01.01.2012; jõustumisaeg osaliselt muudetud 01.01.2013 [RT I, 28.12.2011, 1]; jõustumisaeg muudetud 01.01.2014 [RT I, 29.12.2012, 1]
22.04.2010	RT I 2010, 19, 101	01.06.2010
28.10.2010	RT I, 12.11.2010, 1	15.11.2010, osaliselt 01.01.2011
08.12.2010	RT I, 28.12.2010, 6	01.01.2012
17.06.2011	RT I, 08.07.2011, 8	22.07.2011
15.09.2011	RT I, 22.09.2011, 3	02.10.2011
07.12.2011	RT I, 28.12.2011, 1	01.01.2012, osaliselt kümnendal päeval pärast Riigi Teatajas avaldamist.
14.03.2012	RT I, 29.03.2012, 3	01.01.2013
13.06.2012	RT I, 06.07.2012, 1	01.04.2013
12.12.2012	RT I, 29.12.2012, 1	01.01.2013, osaliselt 01.04.2013 ja 01.07.2013
19.02.2014	RT I, 13.03.2014, 2	23.03.2014, osaliselt 01.01.2015, 01.01.2017 ja 01.01.2019
10.12.2015	RT I, 30.12.2015, 4	01.01.2016
01.06.2016	RT I, 22.06.2016, 1	01.01.2018
06.12.2017	RT I, 28.12.2017, 1	01.01.2018
20.02.2019	RT I, 13.03.2019, 2	15.03.2019
04.12.2019	RT I, 19.12.2019, 1	01.01.2020
12.05.2021	RT I, 02.06.2021, 1	12.06.2021

1. peatükk ÜLDSÄTTED

§ 1. Seaduse reguleerimisala

(1) Käesolev seadus määrab kindlaks Riigikontrolli korralduse ja tegevuse alused.

(2) Käesolev seadus sätestab Riigikontrolli poolt isikuandmete, sealhulgas eriliiki isikuandmete töötlemise, andmesubjekti õiguste teostamise ning nende piiramise alused.
[RT I, 13.03.2019, 2- jõust. 15.03.2019]

§ 2. Riigikontrolli staatus

Riigikontroll on oma tegevuses sõltumatu majanduskontrolli teostav riigiorgan.

§ 3. Riigikontrolli tegevuse eesmärk

Riigikontrolli tegevuse eesmärk on majanduskontrolli kaudu anda Riigikogule ja avalikkusele kindlustunne, et avaliku sektori vahendeid kasutatakse seaduslikult ning tulemuslikult.

§ 4. Riigikontrolli kulude katmine

Riigikontrolli tegevuseks vajalikud kulud nähakse ette riigieelarves.

§ 5. Riigikontrolli tegevuse kontrollimine

Riigikontrolli tegevust auditeerib igal aastal Riigikogu poolt rahanduskomisjoni ettepanekul määratud audiitorettevõtja, kellel on Riigikontrolli tegevuse kontrollimiseks samasugused õigused nagu Riigikontrollil kontrollimiste läbiviimiseks.
[RT I, 12.11.2010, 1- jõust. 15.11.2010]

§ 5¹. Riigikontrolli registreerimine

Riigikontroll registreeritakse riigi- ja kohaliku omavalitsuse asutuste riiklikus registris selle registri põhimääruses sätestatud korras.
[RT I 2002, 57, 356- jõust. 01.08.2002]

2. peatükk RIIGIKONTROLLI ÜLESANDED JA PÄDEVUS

§ 6. Majanduskontroll (audit)

(1) Riigikontrolli põhiülesanne on majanduskontroll (audit).

(2) Auditi käigus võib Riigikontroll hinnata kontrollitavate:

- 1) sisekontrolli, finantsjuhtimist, finantsarvestust ja finantsaruandeid;
- 2) majandustegevuse, sealhulgas majandustehingute õiguspärasust;
- 3) juhtimise, organisatsiooni ja tegevuse tulemuslikkust;
- 4) infotehnoloogiasüsteemide usaldatavust.

(3) Tulemuslikkust hindab Riigikontroll lähtuvalt kontrollitavatele õigusaktidega pandud ülesannetest, riiklike programmide ja arengukavadega püstitatud eesmärkidest, heast juhtimistavast ning järgmistest kriteeriumidest:

- 1) säästlikkus, mis tähendab eesmärkide saavutamiseks tehtavate kulutuste minimeerimist;
- 2) tõhusus, mis tähendab kulutuste ja nende abil saavutatavate tulemuste suhet;
- 3) mõjususe, mis tähendab tegevuse tegelikku mõju võrrelduna kavatsatud mõjuga.

(4) Kontrollimisel lähtub Riigikontroll audiitori kutsetegevuse üldtunnustatud normidest ja tavadest.

§ 7. Kontrollitavad

(1) Riigikontroll teostab majanduskontrolli järgmiste asutuste ja isikute üle:

1) Riigikogu Kantselei, Vabariigi Presidendi Kantselei, kohtud, Eesti Pank, Finantsinspeksioon, Riigikantselei ja Õiguskantsleri Kantselei;

[RT I, 02.06.2021, 1- jõust. 12.06.2021]

2) valitsusasutused ning nende hallatavad riigiasutused;

3) kohaliku omavalitsuse üksused, arvestades käesoleva paragrahvi lõigetes 2 ja 2¹ sätestatut;

4) avalik-õiguslikud juriidilised isikud;

5) sihtasutused ja mittetulundusühingud, kelle asutajaks või liikmeks on riik või avalik-õiguslik juriidiline isik;

6) äriühingud, kus riigil või avalik-õiguslikel juriidilistel isikutel või käesoleva lõike punktis 5 nimetatud sihtasutustel on kas üksi või ühiselt valitsev mõju enamusosaluse kaudu või muul viisil, samuti nende äriühingute tütarettevõtjad;

7) äriühingud, kes on saanud riigilt laenu või kelle laene või muude lepinguliste kohustuste täitmist tagab riik;

8) muud avalik-õiguslike ülesannete täitjad riigi vara kasutamisel ja säilitamisel.

(2) Riigikontroll teostab käesoleva seaduse § 6 lõike 2 punktides 1, 2 ja 4 sätestatud ulatuses kontrolli:

1) kohaliku omavalitsuse üksuste üle munitsipaalvara valdamisel, kasutamisel ja käsutamisel;

2) sihtasutuste ja mittetulundusühingute üle, kelle asutajaks või liikmeks on kohaliku omavalitsuse üksus;

3) äriühingute üle, kus kohaliku omavalitsuse üksusel on valitsev mõju enamusosaluse kaudu või muul viisil, samuti nende äriühingute tütarettevõtjate üle.

(2¹) Riigikontroll teostab käesoleva seaduse § 6 lõigetes 2 ja 3 sätestatud ulatuses kontrolli kohaliku omavalitsuse üksuse valdusse antud riigi kinnis- ja vallasvara, riigieelarvest antavate sihtotstarbeliste eraldiste, toetuste ning riiklike ülesannete täitmiseks eraldatud raha kasutamise osas.

(3) Riigikontroll kontrollib teiste isikute valdusesse antud riigivara kasutamist ja säilimist. Riiklikke toetusi ja sihtotstarbelisi eraldisi saavate isikute puhul on Riigikontrollil õigus teha menetlustoiminguid, et selgitada toetuse või eraldise saamise tingimuseks olevate asjaolude paikapidavust ning toetuse või eraldise kasutamise õiguspärasust.

(4) Riigikontroll kontrollib riigi ja kohalike omavalitsuse üksuste vahendusel eraldatud Euroopa Liidu vahendite kasutamist ja selliste vahenditega seoses Euroopa Liidu ees võetud kohustuste täitmist. Euroopa Liidu vahendite lõppkasutajate ja Euroopa Liidu ees kohustusi omavate isikute suhtes on Riigikontrollil õigus teha menetlustoiminguid, selgitamaks Euroopa Liidu vahendite saamise tingimuseks olevate asjaolude paikapidavust ning vahendite kasutamise ja kohustuste täitmise õiguspärasust.

[RT I 2005, 32, 235- jõust. 01.01.2006]

(5) Käesoleva seaduse § 6 lõike 2 punktis 3 sätestatud auditi käigus hindab Riigikontroll üksnes Finantsinspektsiooni juhtimise tulemuslikkust.

[RT I, 02.06.2021, 1- jõust. 12.06.2021]

§ 7¹. Riigi konsolideerimisgrupi audiitor

(1) Riigi konsolideerimisgrupi audiitoriks on Riigikontroll.

(2) Riigikontroll koordineerib ja juhendab vandeaudiitori kutsetegevusala ülesannete täitmist riigi konsolideeritud ja konsolideerimata raamatupidamise aastaaruande auditi ning riigi ja riigiraamatupidamiskohustuslaste, välja arvatud Riigikontrolli tehingute seaduslikkuse kontrolli teostamisel.

[RT I, 30.12.2015, 4- jõust. 01.01.2016]

(3) Riigikontroll määrab kindlaks ja avalikustab õigusaktid ning tehinguklassid, mida riigi konsolideerimisüksuste tehingute seaduslikkuse iga-aastase kontrolli käigus vähemalt hõlmatakse. Riigikontrolli määratud ulatuses läbiviidava tehingute seaduslikkuse kontrolli ettenähtud kasutajaks on Riigikontroll.

[RT I, 12.11.2010, 1- jõust. 15.11.2010]

§ 8. Aruannete esitamise kohustus

Avalik-õiguslikud juriidilised isikud on kohustatud kahe nädala jooksul pärast oma majandusaasta aruande kinnitamist, kuid mitte hiljem kui aruandeaastale järgneva aasta 15. märtsiks, saatma selle koopia Riigikontrollile.

[RT I, 30.12.2015, 4- jõust. 01.01.2016]

§ 9. Sisekontrolli- ja siseauditorialane koostöö

Riigikontroll teeb kohaliku omavalitsuse üksustega ning Vabariigi Valitsusega valitsusasutuste ja valitsusasutuste hallatavate asutuste osas koostööd sisekontrolli ja siseauditi arendamise alal.

[RT I 2005, 32, 235- jõust. 01.01.2006]

§ 10. Riigikontrolli aruanded Riigikogule

(1) Riigikontrolör esitab Riigikogule ülevaate riigi vara kasutamise ja säilimise kohta üheaegselt riigi majandusaasta koondaruande arutamise Riigikogus. Ülevaade avaldatakse Riigi Teatajas.

[RT I 2010, 19, 101- jõust. 01.06.2010]

(2) Riigikontroll esitab Riigikogule oma tegevuse kohta majandusaasta aruande koos vandeaudiitori aruandega kuu aja jooksul pärast vandeaudiitori aruande saamist. Riigikontrolli raamatupidamise aastaaruande audit

ja tehingute seaduslikkuse kontroll tuleb lõpetada hiljemalt aruandeaastale järgneva aasta 30. juuniks. Riigikontrolli majandusaasta aruanne avalikustatakse koos vandeaudiitori aruandega. [RT I, 12.11.2010, 1- jõust. 15.11.2010]

§ 11. Riigikogu liikme arupärimine

Riigikontrolör vastab Riigikogu liikme arupärimisele seaduses sätestatud korras.

§ 12. Osalemine õigusloomes

(1) Riigikontrollil on õigus teha Riigikogule, Vabariigi Valitsusele ja ministrile, samuti kohaliku omavalitsuse organile ettepanekuid seaduste, määruste ning muude õigusaktide väljatöötamiseks, muutmiseks ja täiendamiseks.

(2) Riigikontrollile esitatakse mõistliku aja jooksul enne vastuvõtmist Vabariigi Valitsuse ja ministrite õigustloovate aktide eelnõud, mis käsitlevad finantsjuhtimist, finantsarvestust või aruandlust. [RT I 2005, 32, 235- jõust. 01.01.2006]

§ 13. Välissuhtlemine

(1) Riigikontroll suhtleb iseseisvalt välisriikide kõrgemate kontrolliasutustega ja osaleb nende asutuste rahvusvaheliste organisatsioonide tegevuses. Riigikontroll teeb koostööd Euroopa Kontrollikojaga.

(2) Riigikontroll võib koos välisriikide või rahvusvaheliste kontrolliasutustega läbi viia ühiseid kontrollimisi, kui see tuleneb rahvusvahelistest lepingutest või kokkulepetest, ning kontrollida rahvusvahelisi organisatsioone kooskõlas nende organisatsioonide tegevust sätestavate dokumentidega.

§ 14. Poliitikasse sekkumise vältimine

Riigikontroll ei hinda poliitilisi eesmärke.

3. peatükk RIIGIKONTROLÖR

§ 15. Riigikontrolöri staatus ja ülesanded

(1) Riigikontrolli juhib riigikontrolör, kellel on oma ametkonna juhtimisel samad õigused, mis on seadusega antud ministrile ministeeriumi juhtimiseks.

(2) Riigikontrolör:

1) määrab Riigikontrolli auditiosakondade ja teenistuste arvu, nimetused ja tegevusvaldkonnad, kehtestab auditiosakondade ja teenistuste põhimäärused, määrab ametnike ametikohtade ja töötajate töökohtade arvu; [RT I, 06.07.2012, 1- jõust. 01.04.2013]

2) kehtestab Riigikontrolli töökorra, kontrollimisalased juhised, sealhulgas isikuandmete kaitse ja muud Riigikontrolli tööks vajalikud eeskirjad; [RT I, 13.03.2019, 2- jõust. 15.03.2019]

3) kehtestab teenistusse võtmise ja töölepingu sõlmimise täiendavad nõuded, nimetab ametisse ja vabastab ametist Riigikontrolli ametnikud ning sõlmib töölepingu ja lõpetab töölepingu Riigikontrolli töötajatega; [RT I, 06.07.2012, 1- jõust. 01.04.2013]

4) nimetab enda asendajaks ühe Riigikontrolli peakontrolöridest;

5) tagab Riigikontrolli eelarve projekti ja majandusaasta aruande õigeaegse koostamise ning esitamise seaduses sätestatud korras;

6) esindab Riigikontrolli tsiviilõiguslike toimingute tegemisel või volitab Riigikontrolli esindama mõne teise isiku.

[RT I 2003, 88, 588- jõust. 01.01.2004]

(3) Käesoleva paragrahvi lõike 2 punktis 2 nimetatud isikuandmete töötlemise juhis peab sisaldama andmesubjekti õiguste teostamise korda, isikuandmete säilitamise tähtaegu, teavet andmete arhiveerimise ja kustutamise kohta ning muid Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2016/679 füüsiliste isikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ja selliste andmete vaba liikumise ning direktiivi 95/46/EÜ kehtetuks tunnistamise kohta (isikuandmete kaitse üldmäärus) (ELT L 119, 04.05.2016, lk 1–88) artikli 23 lõikes 2 sätestatud tingimusi. [RT I, 13.03.2019, 2- jõust. 15.03.2019]

§ 16. Riigikontrolöri osavõtt Vabariigi Valitsuse istungitest

(1) Riigikontrolör võib oma ülesannetesse kuuluvais asjus sõnaõigusega osa võtta Vabariigi Valitsuse istungitest.

(2) Riigikontrolörile saadetakse Vabariigi Valitsuse istungite päevakorrad koos arutusele tulevate õigusaktide eelnõudega.

§ 17. Riigikontrolöri ametisse nimetamine

Riigikontrolöri nimetab ametisse Riigikogu Vabariigi Presidendi ettepanekul viieks aastaks.

§ 18. Riigikontrolöri kandidaadi julgeolekukontroll

(1) Riigikontrolöri kandidaat peab enne riigikontrolöriks nimetamist läbima julgeolekukontrolli, välja arvatud juhul, kui ta omab kehtivat juurdepääsuluba täiesti salajase taseme riigisaladusele juurdepääsuks või kui ta on kandidaadiks saamise ajal ametikohal, millel on ametikohajärgne õigus juurdepääsuks kõigile riigisaladuse tasemetele.

[RT I 2007, 16, 77- jõust. 01.01.2008]

(2) Riigikontrolöri kandidaadi staatuse omandab isik, kellele Vabariigi President on teinud ametisse kandideerimise ettepaneku ja kes on andnud kandideerimiseks kirjaliku nõusoleku.

(3) Riigikontrolöri kandidaadi julgeolekukontrolli teostab Kaitsepolitseiamet julgeolekuasutuste seaduses ettenähtud korras.

[RT I 2007, 16, 77- jõust. 01.01.2008]

(4) Julgeolekukontrolli läbimiseks esitab riigikontrolöri kandidaat Vabariigi Presidendi Kantslei kaudu Kaitsepolitseiametile riigisaladusele juurdepääsu loa taotleja täidetud ankeedi ja kirjaliku nõusoleku, millega lubatakse julgeolekukontrolli teostaval asutusel saada julgeolekukontrolli teostamise ajal tema kohta teavet füüsilistelt ja juriidilistelt isikutelt ning riigi- ja kohaliku omavalitsuse üksuse asutustelt ja organitelt.

[RT I 2007, 16, 77- jõust. 01.01.2008]

(5) Kaitsepolitseiamet edastab julgeolekukontrolli tulemusena kogutud andmed Vabariigi Presidendile kolme kuu jooksul, arvates käesoleva paragrahvi lõikes 4 nimetatud dokumentide saamisest, lisades oma arvamuse riigikontrolöri kandidaadi vastavuse kohta riigisaladusele juurdepääsu loa saamise tingimustele.

(6) Kui riigikontrolöri volitused on lõppenud ennetähtaegselt, tuleb julgeolekukontroll riigikontrolöri kandidaadi suhtes teostada ühe kuu jooksul, arvates käesoleva paragrahvi lõikes 4 nimetatud dokumentide saamisest. Vabariigi Valitsuse julgeolekukomisjoni loal võib julgeolekukontrolli teostamise tähtaega pikendada ühe kuu võrra, kui esinevad riigisaladuse ja salastatud välisteabe seaduse § 33 lõike 4 punktis 1 või 2 nimetatud asjaolu või on ühe kuu jooksul võimalik punktis 3 või 4 nimetatud asjaolu ilmnemine.

[RT I 2007, 16, 77- jõust. 01.01.2008]

(7) Julgeolekukontrolli käigus kogutud andmetele tuginedes võib riigikontrolöri kandidaadi ametisse nimetada üheksa kuu jooksul alates ajast, kui julgeolekukontrolli teostanud asutus julgeolekukontrolli käigus kogutud teabe Vabariigi Presidendile edastas. Nimetatud tähtajast hiljem võib riigikontrolöri kandidaadi ametisse nimetada pärast uue julgeolekukontrolli läbimist.

[RT I 2007, 16, 77- jõust. 01.01.2008]

§ 19. Riigikontrolörile esitatavad nõuded

(1) Riigikontrolör peab olema kõrgete kõlbeliste omadustega teovõimeline Eesti kodanik, kes valdab vabalt riigikeelt.

[RT I 2008, 1, 5- jõust. 14.01.2008]

(2) Riigikontrolöril peab olema akadeemiline kõrgharidus ning ta peab tundma riigihalduse ja majanduse põhialuseid.

§ 20. Riigikontrolöri ametivanne

(1) Riigikontrolör astub ametisse tema nimetamisele järgneval Riigikogu täiskogu tööädalal Riigikogu ees järgmise ametivande andmisega:

«Töotan jääda ustavaks Eesti rahvale, Eesti Vabariigile ja tema põhiseaduslikule korrale ning oma südametunnistuse järgi, kooskõlas põhiseaduse ja seadusega, täita erapoolelt kõiki neid kohustusi, milleks amet mind kohustab.»

(2) Ametivande tekstile kirjutab riigikontrolör alla ja seda hoitakse riigikontrolöri ametisoleku ajal Riigikogu Kantsleis, pärast ametist lahkumist aga Rahvusrhiivis.

§ 21. Riigikontrolöri volituste lõppemine

Riigikontrolöri volitused loetakse lõppenuks: